

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 6C/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200194
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2021:3720200194.4

Rozhodnutie

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Dagmar Mišúnovou, v právnej veci žalobkyne: N. F., R.. XX. X. XXXX, D. N. D., Q. XXX/X, zastúpená advokátskou kanceláriou inLEGAL s.r.o., so sídlom Kamenárska 17A, Bratislava, IČO: 52645991 proti žalovanej: Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica, so sídlom Nemocničná 986, Považská Bystrica, IČO: 00610411, zastúpená advokátskou kanceláriou LEGAL POINT s.r.o. so sídlom Nemocničná 979, Považská Bystrica za účasti intervenienta na strane žalovanej: Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31595545, zastúpená advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom Dvořákovovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 Eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa m á voči žalovanej nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyňi do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 Eur s poukazom na § 11 a § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že žalobkyňa je pacientka, ktorej zo strany žalovanej ako poskytovateľky zdravotnej starostlivosti nebola v súvislosti s jej onkologických ochorením správne poskytnutá zdravotná starostlivosť (non lege artis) v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti. Napriek pozitívnemu histologickému nálezu pod č. 222/2017, ktorý bol navyše pod rovnakým číslom vyhotovený zmätočne 2x, bol v NsP Považská Bystrica pravdepodobne iba založený, nebola žalobkyňi poskytnutá zdravotná starostlivosť počas kalendárneho roka 2017 pre diagnózu C50.9 (zhubný nádor prsníka, bez špecifikácie). Žalobkyňa bola pred onkologickým ochorením pacientka bez významných záznamov v zdravotnej dokumentácii. Z hľadiska rodinnej anamnézy sa rakovina prsníka v rodine nevyskytovala. Dňa 16.01.2017 vyhľadala ambulanciu svojej zmluvnej gynekologičky K.. K. pre hrčku na prsníku, bola jej vydaná žiadanka na sonografické vyšetrenie. Mamografické a sonografické vyšetrenie prsníkov žalobkyne bolo realizované dňa 22.01.2017 na Rádiodiagnostickom oddelení NsP Považská Bystrica (2x nález vyšetrenia MUDr. Z. zo dňa 22.01.2017). Vzhľadom na nález na ľavom prsníku (ložisko veľkosti 27 mm) s vysokým podozrením z malignity, absolvovala žalobkyňa následne dňa 25.01.2017 pod USG kontrolou na Rádiodiagnostickom oddelení NsP Považská Bystrica Core-cut biopsiu z ložiska v ľavom prsníku (nález vyšetrenia MUDr. Z. zo dňa 25.01.2017). Odobraný materiál so žiadankou s klinickou diagnózou N64.9 (Choroba prsníka, bližšie neurčená) bol odoslaný na histologické vyšetrenie a žalobkyňi bolo odporučené telefonicky sa informovať o výsledku na chirurgickej mamologickej ambulancii u MUDr. C. NsP Považská Bystrica za 2 týždne. Biopsia bola primárne spracovaná na Patologickoanatomickom oddelení

NsP Považská Bystrica (ďalej len „PAO NsP“) pod číslom 222/2017. V zdravotnej dokumentácii sa nachádzajú dva histologické nálezy pod rovnakým č. 222/2017, ktoré zhodne obsahujú, že boli odoslané dňa 01.02.2017, odosielateľ: K.. K. Z., Rádiodiagnostické oddelenie, MAKRO V 222/2017, 3 vzorky + drť 2x, rozdielne obsahujú vyhodnotenie vzoriek, kde pri jednom histologickom náleze je uvedené meno K.. I. O. K.. K., dátum 1.2.2017 s Dg. záverom: C50.9, M-8890, D25.9, čo predstavuje leiomyóm maternice a pri druhom histologickom náleze je uvedené meno K.. I., dátum 15.02.2017 s Dg. záverom: C50.9, M-8500/33, C50.9, prsník adenokarcinóm duktálny infiltrujúci. Keďže toto pracovisko nedisponuje potrebnými metódami k vyšetreniu lézie prsníka, vrátane potreby imunohistochemických analýz, bola biopsia na ďalší rozbor odoslaná na skúmanie do Martinského bioptického centra, s.r.o. (ďalej len „MBC“) v Martine. V MBC bola biopsia evidovaná a vyšetovaná. Z tejto biopsie bol dňa 01.02.2017 vydaný z MBC Martin na PAO NsP Považská Bystrica výsledok s nálezom fibrózných zmien. Na vyšetrenie do chirurgickej mamologickej ambulancie sa dostavila dňa 08.02.2017. Diagnostický záver vyšetrenia bol leiomyóm - fibrózna lézia ľavého prsníka. Vzhľadom na charakter lézie (po zhodnutí všetkých výsledkov) bola s jej súhlasom indikovaná extirpácia tohto ložiska. Príjem na chirurgické oddelenie NsP Považská Bystrica za účelom operácie bol plánovaný na deň 15.03.2017. Zo strany MBC Martin bol nález biopsie teda jednoznačne a nespochybniteľne zhodnotený ako triple negatívny karcinóm prsníka. Výsledok bol prepísaný pracovníkmi PAO NsP Považská Bystrica v počítačovom informačnom systéme a dňa 21.02.2017 (po doručení sprievodných listov a materiálu z MBC Martin) bol pozitívny výsledok vytlačený na sprievodné listy. Podľa záverov šetrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, keďže neboli z neznámych dôvodov k dispozícii originály sprievodných listov s pečiatkou a podpisom lekára realizujúceho odber vzorky aj s informáciou, kam má byť histologický výsledok doručený (podľa vyjadrenia NsP Považská Bystrica sa stratili), na PAO NsP Považská Bystrica vytlačili nové sprievodné listy: jeden bol odoslaný na Rádiodiagnostické oddelenie NsP Považská Bystrica (kde sa výsledok založil) a jeden bol zaslaný na Pracovisko ambulantnej chemoterapie NsP Považská Bystrica (kde sa výsledok tiež založil). Dňa 22.02.2017 sa žalobkyňa dostavila do gynekologickej ambulancie K.. K., ktorá potvrdila graviditu 7-8. týždeň tehotenstva. Lekárka dokumentovala, že výsledok histológie biopsie bol negatívny, plánovaná bola extirpácia fibroadenómu. S tým istým dátumom (22.02.2017) je v dokumentácii z chirurgickej mamologickej ambulancie NsP Považská Bystrica záznam o zrušení termínu plánovanej operácie pre tehotenstvo s odporúčením kontroly po ukončení kojenia, pri ťažkostiach ihneď, aktuálne akútna operácia nebola potrebná. Na Gynekologicko-pôrodnické oddelenie NsP Považská Bystrica bola prijatá dňa 06.10.2017 v 40+5 týždni. Dňa 07.10.2017 porodila zdravú dcéru. Rana na pôrodných cestách bola ošetrená, pri prepustení kojila, priebeh skorého šestonedelia bol bez komplikácií. Dňa 11.10.2017 bola prepustená s odporúčením kontroly u ambulantného gynekológa po skončení šestonedelia, v prípade ťažkostí ihneď. Dňa 29.11.2017 sa dostavila na vyšetrenie do gynekologickej ambulancie K.. K.. Cítila tlak a diskomfort ľavého prsníka, tlak v ľavom podpazuší. Palpačne bol prítomný tumor v ľavom prsníku, axily a lymfatické uzliny boli obojstranne negatívne. Záver vyšetrenia bol fyziologické šestonedelie, tumor mammae l.sin. Bola vydaná žiadanka na sonografické vyšetrenie prsníkov. Sonografické vyšetrenie prsníkov a axíl žalobkyňa absolvovala dňa 24.01.2018 v zdravotníckom zariadení v Púchove. Lekár dokumentoval, že už pred graviditou v januári/februári 2017 mala hmatný tumor v ľavom prsníku, histologicky po biopsii zistený leiomyóm (fibrózna lézia), po tehotenstve prudký nárast. Objektívne bola v mieste rezistencie ľavého prsníka rozsiahla nehomogénna laločnatá lézia (veľkosti cca 5 x 4 cm) so suspektnou infiltráciou hrudnej steny, kože i podkožia, s lymfadenopatiou ľavej axily, nález hodnotený ako BI-RADS 4C / 5 1.sin. s odporúčením rebiopsie z ľavého prsníka. Žiadanka na biopsiu bola v ambulancii K.. K. vypísaná dňa 25.01.2018. Rebiopsia z ložiska ľavého prsníka bola realizovaná v Zdravotníckom zariadení v Púchove dňa 30.01.2018. Tento bioptický materiál bol odoslaný a evidovaný na PAO NsP Považská Bystrica a (z rovnakých dôvodov ako prvá biopsia) aj táto druhá biopsia bola odoslaná na konzultačné vyšetrenie do MBC. Biopsia bola vyšetrená dňa 07.02.2018, histologický záver vyšetrenia znel high grade triplenegative invazívny karcinóm nešpecifického typu ľavej mammy (G3, s hormonálnym profilom ER- / PR- / HER2-). Nález bol doručený na PAO NsP Považská Bystrica a odtiaľ zaslaný zmluvnej gynekologičke a lekárovi, ktorý realizoval odber. V ďalšom priebehu bola vyšetrená až dňa 13.02.2018 v Národnom onkologickom ústave (ďalej len „NOÚ“) v Bratislave, kde bola zaradená do onkologickej liečby a starostlivosti. V tom čase mala žalobkyňa 3-mesačnú dcéru, cítila sa psychicky veľmi zle, nemohla spať, mala veľké bolesti a hlavne strach a obavy o život, aká bude liečba a či vôbec zaberie. Musela nastúpiť na chemoterapie, pretože nález sa medzičasom zväčšil a stal sa neoperovateľným. Po prvej silnej chemoterapii sa žalobkyňa cítila veľmi zle, nevedela sa postarať o dieťa, a tak manžel musel zostať doma. Imunita žalobkyne bola tak strašne oslabená, že musela byť izolovaná od známych, kamarátov a všetkých aktivít. Bola fyzicky aj psychicky vyčerpaná, množstvo času odlúčená od rodiny a svojej malej dcéry. Hneď

po prvej chemoterapii žalobkyni vypadali vlasy, obočie, mihalnice, prišla o zuby. Začal sa nemocničný kolotoč, ktorý rodinu postavil komplet hore nohami, namiesto toho, aby poskytovala starostlivosť svojmu manželovi a dcérke. Žalobkyňa absolvovala 7 chemoterapií každé 3 týždne. Manžel bol nútený ukončiť akékoľvek pracovné aktivity a musel zostať doma, aby sa mohol postarať nielen o malú dcérku, ale aj o žalobkyňu samotnú. Situáciu neopísateľne ťažko znášali rodičia žalobkyne, najhoršie matka žalobkyne, ktorá bola hospitalizovaná po operácii a doručení výsledkov žalobkyne na psychiatrii. Musela sa podrobiť psychiatrickej liečbe, ktorú podstupuje dodnes. Slovom sa nedá opísať aké doslova katastrofálne obdobie zažívala celá rodina. Imunita žalobkyne bola tak veľmi oslabená, že nemohla vykonávať žiadne aktivity, obmedziť akékoľvek styky s inými osobami, čo na nesmierne zle psychicky vplývalo. Pociťovala úzkostné stavy a strach z toho čo sa bude ďalej diať. Prirodzene mala obavu aj o zachovanie jej manželského spolužitia. Po chemoterapiách dňa 13.7.2018 absolvovala operáciu v Národnom onkologickom ústave v Bratislave. Vzhľadom na progresiu ochorenia jej museli zobrať kompletne celý prsník a ešte aj uzliny, jazvu má od hrudníka aj po podpazušie. Zostala jej obrovská jazva, ruku úplne nezdvihne a nemôže ju zaťažovať, inak hrozí opuch, pretože pri operácii museli vybrať aj napadnuté lymfatické uzliny. Ďalšie obdobie musela doma nechať v tom čase 9-mesačnú dcérku. Vzhľadom na metastázy a disemináciu rakoviny rozsah operácie a liečby bol mimoriadne invazívny a obmedzenia s tým spojené bude mať do konca života. Od septembra 2018 musela žalobkyňa absolvovať 35 fixačných ožiarov v Žiline, ktoré jej doslova spálili kožu na ľavej strane hornej časti tela. V marci 2019 po kontrolnom CT musela absolvovať bronchoskopiu, aby jej vylúčili metastázy v pľúcach. Momentálne je žalobkyňa monitorovaná každé 3 mesiace na NOÚ v Bratislave. Pociťuje zodpovednosť z toho, že v dôsledku vážnosti zdravotného stavu žalobkyne skončila jej matka na psychiatrii bol pre žalobkyňu absolútne ubíjajúci. Psychicky sa žalobkyňa cítila dokonca horšie ako po chemoterapii. Okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do zdravia žalobkyne sú zvýraznené predovšetkým hrubou a neospravedlniteľnou nedbanlivosťou zdravotných pracovníkov žalovanej, ktorí napriek pozitívnemu nálezu onkologického ochorenia, neposkytli žalobkyni zdravotnú starostlivosť počas obdobia jedného kalendárneho roka, čo viedlo k výraznému zhoršeniu onkologického ochorenia a zdravotného stavu žalobkyne. Z výsledku prešetrenia podnetu otca žalobkyne na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (pobočka Trenčín) zo dňa 09.05.2019 okrem iného vyplýva, že došlo k pochybeniu v rámci NsP Považská Bystrica (žalovanej), keď pozitívne histologické vyšetrenie s nálezom invazívneho karcinómu prsníka zo dňa 15.02.2017 bolo v NsP Považská Bystrica po jeho obdržaní iba založené, žalobkyňa nebola predvolaná, čo viedlo k oneskoreniu stanovenia onkologickej diagnózy C50.9 (Zhubný nádor prsníka, bez špecifikácie), v čoho dôsledku lekári v spolupráci so žalobkyňou - ako pacientkou - nemali v priebehu roka 2017 (po obdržaní pozitívneho výsledku histológie) možnosť rozhodnúť o ďalšom postupe. Pochybenie žalovanej taktiež potvrdili závery Znaleckého posudku FORENSIC: „Vzhľadom na histologický nález č. 222/2017 zo dňa 15.2.2017 svedčiaci pre invazívny karcinóm prsníka u pani N. F., nie je možné hodnotiť zdravotnú starostlivosť ako poskytnutú správne. Nešlo o správne (lege artis) poskytovanie zdravotnej starostlivosti v NsP Považská Bystrica.“. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby súd jej žalobe v celom rozsahu vyhovel. Na preukázanie svojich tvrdení k žalobe pripojila: Oznámenie o výsledku prešetrenia podnetu zo dňa 9.5.2019, Znalecký posudok č. 99017/2020 znaleckého ústavu v odbore Zdravníctvo a farmácia forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o..

2. Žalovaná nespochybnila svoju zodpovednosť za vznik škody žalobkyni, namietala len uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy, ktorú považovala za výrazne neprimeranú. Uviedla, že nemá záujem na vedení súdneho sporu, avšak je viazaná zmluvnými povinnosťami vo vzťahu k poisťovni resp. intervenientovi, z ktorého dôvodu nemôže uznať nárok žalobkyne bez jeho súhlasu, aby neohrozili prípadné plnenie. Uviedla, že je pripravená plniť nároky žalobkyne aj nad rámec ochoty intervenienta z vlastných finančných prostriedkov. Nedisponuje však stanoviskom od intervenienta v akom rozsahu je ochotný plniť žalobkyni.

3. Intervenient nerozporoval zodpovednosť žalovanej. Mal však za to, že treba prihliadať na okolnosti vzniku škody, pričom poukázal na závery úradu, že prístup žalobkyne bol pasívny, vyšetrenie v mamografickej ambulancii absolvovala len 1x, neabsolvovala preventívne gynekologické prehliadky. Nádor mal určitú veľkosť už predtým, a teda je tu istá možná miera spoluzodpovednosti na strane žalobkyne. Tiež je zrejme, že v budúcnosti si bude žalobkyňa uplatňovať aj ďalšie nároky ako bolestné, SSU a iné nároky, pričom nemajetková ujma sa čiastočne prekrýva s SSU. Uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy v danom rozsahu za absolútne nepreukázanú. V prvom rade máme za to, že zdravotný stav si žalobkyňa čiastočne zavinila aj sama. S poukazom na závery znaleckého posudku znaleckého ústavu FORENSIC, žalobkyňa by aj pri teoretickom zahájení liečby v r. 2017 musela

tak či tak podstúpiť operáciu a veľmi pravdepodobne aj systémovú liečbu. To znamená, že následky jej zdravotného postihnutia a prípadne aj psychologických útrap boli dôsledkom okolností vzniku karcinogénu prsníku žalobkyne. Pri nemajetkovej ujme sa nahrádza ujma, ktorá nastala prioritne v psychickej sfére, resp. v postavení danej osoby v spoločnosti. Čo sa týka preukazovaniu stelesnenia stresu situácii, kedy žalobkyňa zistila, že už približne rok má prítomný v sebe nádor, v tomto smere poukázal na položku č. 256, pri výpočte bodového hodnotenia SSU. Akékoľvek dokazovanie resp. preukazovanie skutočností negatívnych dôsledkov, ktoré zasiahli do fyzickej integrity žalobkyne považoval v tomto súdnom spore za irelevantné, keďže predmetom žaloby je výlučne len nemajetková ujma.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením Oznámenia o výsledku prešetrenia podnetu zo dňa 9.5.2019, Znaleckého posudku č. 99017/2020 znaleckého ústavu forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o. zo dňa 15.3.2020, Poistnej zmluvy č. 1199000258 zo dňa 28.12.2018, výsluchom svedkov: K.. X. K., K.. N. I.Á., K. F., K. A., C. Š., D. I. a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Z Oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (pobočka Trenčín) o výsledku prešetrenia podnetu zo dňa 9.5.2019 vyplýva, že vzhľadom na pochybenie, resp. zlyhanie v systéme organizácie práce a logistiky doručenia výsledkov v rámci NsP Považská Bystrica sa informácia o pozitívite definitívneho výsledku histológie nedostala k žalobkyni, ako ani jej zmluvnej gynekologičke. Úrad skonštatoval, že došlo k pochybeniu v rámci NsP Považská Bystrica (žalovanej). Pozitívne histologické vyšetrenie s nálezom invazívneho karcinómu prsníka zo dňa 15.02.2017 bolo v NsP Považská Bystrica po jeho obdržaní iba založené, žalobkyňa nebola predvolaná, čo viedlo k oneskoreniu stanovenia onkologickej diagnózy C50.9 (Zhubný nádor prsníka, bez špecifikácie). V dôsledku toho lekári v spolupráci so žalobkyňou - ako pacientkou - nemali v priebehu roka 2017 (po obdržaní pozitívneho výsledku histológie) možnosť rozhodnúť o ďalšom postupe. Pre veľkú progresiu lézie prsníka spojenú s klinickými symptómami bola začiatkom roka 2018 realizovaná opakovane diagnostika z core cut biopsie - u iného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti - tentokrát so správne doručeným histologickým výsledkom a následne bola žalobkyňa odoslaná na onkologickú liečbu do NOÚ v Bratislave. NsP Považská Bystrica (žalovaná) priznala svoje nedostatky v procese distribúcie histologických výsledkov a prijala nápravné opatrenia, aby sa obdobný prípad neopakoval. Záverom úrad skonštatoval, že zdravotná starostlivosť bola žalobkyni zo strany NsP Považská Bystrica v dohliadanom období poskytnutá nesprávne. Výkonom dohľadu boli pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyni zistené nedostatky v zmysle porušenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. Zo znaleckého posudku č. 99017/2020 znaleckého ústavu v odbore Zdravotníctvo a farmácia forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o. zo dňa 15.3.2020 vyplýva, že v dostupnej zdravotnej dokumentácii žalobkyne evidoval dva rozdielne mikroskopické závery pod tým istým číslom (222/2017), ktoré sa mali týkať biologického materiálu odobratého pri biopsii dňa 25. 1. 2017. Prvý záver odoslaný dňa 1. 2. 2017 svedčí pre nález nezubnej benígnej lézie, pričom je exaktne uvedený leiomyóm s regresívnymi zmenami (nezhubný nádor vychádzajúci z hladkej svaloviny) a fibróza. Druhý záver odoslaný dňa 15. 2. 2017, ktorý mal byť vyšetrený aj konzultačne pravdepodobne na pracovisku Martinské bioptické centrum, s.r.o. svedčí pre nález zhubného nádoru prsníka - invazívneho karcinómu, grading 3, tzv. triple-negat. (zle diferencovaný nádor s neprítomnými hormonálnymi a HER2 receptormi). Vzhľadom k nedostupnosti žiadanky, resp. sprievodného listu k bioptickému materiálu nemožno jednoznačne označiť konkrétne pracovisko, na ktoré bol biologický materiál odoslaný. Zo záverov histologických vyšetrení č. 222/2017 je možné iba predpokladať, že biologický materiál odobratý pri biopsii žalobkyne dňa 25. 1. 2017 bol odoslaný na Oddelenie patológie NsP Považská Bystrica. Z uvedeného oddelenia bola časť materiálu veľmi pravdepodobne zaslaná na tzv. konzultačné vyšetrenie do Martinského bioptického centra, s.r.o. Okolnosť odoslania istej časti biologického materiálu na iné pracovisko (napr. parafínové bločky či podložné sklíčka) nie je nesprávnym postupom v metodike vyhodnocovania histologických nálezov, avšak táto okolnosť musí byť nevyhnutne uvedená v čiastkovom závere histologického nálezu za účelom informovania lekára, ktorý materiál na histologické vyšetrenie zaslal, že jeho vyhodnocovanie ešte nebolo ukončené. V prípade žalobkyne nebol tento postup dodržaný. Znalecký ústav nemôže v danom čase vyhodnotiť, či mohla nastať prípadne aj zámena biologického materiálu od iného pacienta, keďže nález leiomyómu sa môže týkať aj úplne iného orgánu napr. maternice. Histologický nález č. 222/2017 odoslaný dňa 1. 2. 2017 svedčí pre záver leiomyómu s regresívnymi zmenami. Pod nálezom sú uvedení lekári K.. I. O. K.. E. K.. Histologický nález č. 222/2017

odoslaný dňa 15. 2. 2017 svedčí pre záver invazívneho karcinómu prsníka, grading 3 triple negat. Pod nálezom je uvedený lekár K. I. Core cut biopsia z lézie v ľavom prsníku bola podľa záznamu v zdravotnej dokumentácii vykonaná dňa 25. 1. 2017 (streda). Následný príjem materiálu na oddelenie patológie pod evidenčným číslom biopsie 222/2017 a jeho spracovanie až do stavu, kedy bol tento materiál pripravený na hodnotenie, trvalo niekoľko dní, čo je štandardný postup. Ku dňu 1. 2. 2017, t. j. týždeň po odere vzoriek, je datovaný prvý histologický nález, na ktorom sa uvádza nasledovné: MIKRO: Ide o leiomyóm s regresívnymi zmenami (fibróza). D25.9 M8890/0. Je možné predpokladať, že uvedený dátum (1. 2. 2017) je jeden z najskorších termínov, v ktorom boli vyhotovené histologické preparáty a boli pripravené na vyšetrenie lekárom z materiálu, ktorý bol odobratý ešte dňa 25. 1. 2017. Skutočnosť, že dg. leiomyómu s regresívnymi zmenami, ktorého odber mal byť z miesta v prsnej žľaze, je kódovaná ako D25.9 M8890/0, čo mohlo a zrejme aj malo vzbudiť pozornosť u klinických lekárov napríklad na chirurgickej ambulancii. Takáto diagnóza je pre danú lokalizáciu netypická, zriedkavá a jej nález môže vyvolať opodstatnené pochybnosti. Ak pripustíme, že v prsnej žľaze a jej tkanive by skutočne išlo o leiomyóm, tak takúto benígnu (nezhubnú) léziu prsníka, by bolo na mieste kódovať kódom D24 v zmysle platnej 10. revízie MKCH (medzinárodnej klasifikácie chorôb). Druhý histologický nález č. 222/2017 je so záverom „Invazívny karcinóm prsníka NST, G3, triple negat.“ Dátum na náleze je 15. 2. 2017, pričom uvedený histologický opis aj záver sú vpísané v histologickom náleze č. 222/2017, ktorý už neobsahuje pôvodný text z prvého nálezu, ale dátum odoslania do NIS je stále rovnaký, teda 1. 2. 2017. Znalecký ústav konštatuje, že tento histologický nález je v súlade s nálezmi z predchádzajúcich zobrazovacích vyšetrení a potvrdzuje podozrenie klinických lekárov na prítomnosť malígnej (zhubnej) lézie v prsnej žľaze (nálezy predchádzajúcich vyšetrení sonografie prsnej žľazy a mamografie sú so záverom BIRADS 4C - nález suspektný z malignity od 76 % do 95 %). Zdôrazňujeme, že tento nález bol po uložení textovej časti okamžite prístupný v rámci NIS, keďže zmena popisu bola vykonaná už v odoslanom náleze so zmazaním pôvodnej nálezovej textovej časti. Dňa 1. 2. 2017 pravdepodobne došlo ku vpísaniu alebo vloženiu textu z iného histologického nálezu do nálezu č. 222/2017, ktorý bol následne odoslaný do NIS a sprístupnený ostatným oddeleniam (zrejme omylom či chybným postupom pracovníka). Toto vpísanie do systému je teda možné vysvetliť aj nepozornosťou alebo nepovšimnutím si nekorešpondujúcej sprievody bioptického materiálu v tlačenej podobe a histologického nálezu v NIS. Túto alternatívu by bolo možné preukázať napríklad tak, že by bolo potvrdené, že v uvedenom časovom období bol na oddelení vyšetrovaný bioptický materiál z maternice (inej pacientky) s morfológickým obrazom a so záverom leiomyómu. Dňa 8. 2. 2017 bola poškodená vyšetrená na chirurgickej ambulancii, vyšetrenie zapísal MUDr. C.. V zázname je uvedený údaj o histologickom vyšetrení so záverom: leiomyóm s regresívnymi zmenami. Histologický nález zo zdravotnej dokumentácie v tlačenej podobe neobsahuje podpis lekára, ktorý vyšetrenie vykonal ani pečiatku príslušného oddelenia patológie, navyše sú v náleze uvedené mená dvoch lekárov z oddelenia patológie a nie je zjavné, kto vyšetrenie v skutočnosti vykonal. Je preto opodstatnené domnievať sa, a je to súčasne vysoko pravdepodobné, že tento histologický nález zo dňa 1. 2. 2017 nebol vydaný cestou oddelenia patológie, ale mohol byť zhotovený vytlačení z NIS na inom oddelení nemocnice alebo na niektorej z ambulancií, keďže v tom čase už bol v NIS prístupný. Druhý histologický nález zapísaný 15. 2. 2017 tak ostal pravdepodobne bez povšimnutia, aj keď bol odoslaný z oddelenia patológie oficiálnou cestou adresátovi, resp. zadávateľovi vyšetrenia. O tom, že výsledok bol pravdepodobne odoslaný z oddelenia patológie, svedčí slabo čitateľný podpis a čiastočne čitateľná pečiatka na histologickom náleze. Znalecký ústav na základe uvedených poznámok teda nasledovne sumarizuje pravdepodobný priebeh udalostí: Dňa 1. 2. 2017 bol uvoľnený výsledok s chybným či nesprávne vloženým dg. záverom, 8. 2. 2017 je tento nález evidovaný ošetrovateľom z odboru chirurgia a je možné, že aj vytlačení (čo nie je možné ex post ničím overiť). Dňa 15. 2. 2017 je vydaný nový - správny nález, ktorý ale už ostáva bez povšimnutia a pacientka sa na plánovaný výkon 15. 3. 2017 už nedostavila z dôvodu novo zistenej gravidity. Uvedeným opisom udalostí je možné poskytnúť favorizované vysvetlenie existencie dvoch odlišných histologických náleзов s rovnakým evidenčným číslom „222/2017“. V prípade, ak prvý histologický nález nebol odoslaný z oddelenia patológie oficiálnou cestou, pri zadávaní druhého, správneho nálezu, si zadávajúci personál nemusel už uvedomiť možnosť, že s prvým výsledkom bolo už (náhodne, spontánne) oboznámené klinické pracovisko, a preto ďalej neupozornil na riziko možnej zámery alebo existenciu nesprávnej diagnózy poškodenej. Znalecký ústav však samozrejme nemôže vylúčiť ani iný priebeh udalostí. V danom prípade došlo k reťazeniu čiastkových pochybení pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyne, ktoré napokon viedli k zohľadneniu nesprávneho diagnostického záveru, a tým k podhodnoteniu zdravotného stavu pacientky s vážnou onkologickou diagnózou. Doručenie druhého histologického nálezu na klinické pracovisko a jeho založenie do zdravotnej dokumentácie bez následnosti vyplývajúcej logických krokov ostáva nevysvetlené. Tretí nález z Martinského Bioptického Centra s.r.o. zo dňa 7. 2. 2018 je aj

s morfológickým opisom lézie v zhode s nálezom z 15. 2. 2017 (high grade invazívny karcinóm). Táto skutočnosť len potvrdzuje správnosť záveru z 15. 2. 2017 a nesprávnosť prvotného nálezu z 1. 2. 2017. Histologické nálezy sa po ich vyhodnotení obyčajne odosielajú lekárovi, ktorý biologický materiál odobral, resp. lekárovi, ktorý vystavil žiadanú histologickú vyšetrenie a napokon prípadne aj lekárovi, ktorý je uvedený v žiadanke ako lekár, ktorý má histologický nález obdržať. Histologické nálezy môžu byť zverejnené aj v elektronickom informačnom systéme poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Distribúcia histologických náleзов v rámci konkrétneho zdravotníckeho zariadenia závisí od zvyklostí na konkrétnom pracovisku. V prípade žalobkyne došlo veľmi pravdepodobne k tomu, že bol dňa 1. 2. 2017 z Oddelenia patológie NsP Považská Bystrica uvoľnený a odoslaný histologický nález, v ktorom však nebol uvedený, že proces vyhodnocovania biologického materiálu ešte prebieha, t. j. že bola časť materiálu zaslaná na iné pracovisko. Nie je možné vylúčiť ani zámenu vzoriek s iným pacientom. Následkom tohto postupu bolo, že ak bol K.. C. dňa 8. 2. 2017 revidovaný záver histologického vyšetrenia č. 222/2017 odoslaný dňa 1. 2. 2017 svedčiaci pre nezhubný proces v prsníku, bez informácie o neukončenom procese vyhodnocovania biologického materiálu, potom bol predmetný záver interpretovaný ako definitívny. Vzhľadom na histologický nález č. 222/2017 zo dňa 15. 2. 2017, svedčiaci pre invazívny karcinóm prsníka u žalobkyne, nie je možné hodnotiť zdravotnú starostlivosť ako poskytnutú správne. Nešlo o správne (lege artis) poskytovanie zdravotnej starostlivosti v NsP Považská Bystrica. Neposkytnutie správnej zdravotnej starostlivosti po diagnostikovaní onkologického ochorenia malo za následok progresiu onkologického ochorenia v zmysle zväčšenia primárneho nádoru ako aj CT vyšetrením suponovaného postihnutia lymfatických uzlín v podpazuší, čo si vyžiadalo nasadenie tzv. neoadjuvantnej (predoperačnej) chemoterapie. Následne pacientka podstúpila odstránenie celého ľavého prsníka (mastektómia) s exenteráciou axily (lymfadenektómia). Hypoteticky je možné uviesť, že pokiaľ by bola u žalobkyne zahájená liečba ešte v roku 2017, bol by teoreticky možný operačný výkon pri zachovaní prsníka s biopsiou tzv. sentinelovej uzliny axily a nie vykonanie axilárnej lymfadenektómie. Za predpokladu, že by bola zaznamenaná diagnóza zhubného nádoru prsníka u menovanej ešte v roku 2017 po zhladnutí histologického záveru č. 222/2017 zo dňa 15. 2. 2017 lekárom klinickej špecializácie, bolo by napriek jej gravidite možné zahájiť liečbu karcinómu prsníka - bez nutnosti ukončenia gravidity. V podobných prípadoch je možné operáciu vykonať v II. trimestri gravidity. Celý diagnosticko-terapeutický proces by bolo nutné individualizovať na mieru pacientky - po adekvátnom vykonaní poučenia pacientky a získania písomného informovaného súhlasu. Spôsob systémovej liečby u poškodenej (aplikácia chemoterapie a rádioterapie) by bol veľmi pravdepodobne nezmenený, resp. závisle by od záverov histologického vyšetrenia tkanivových preparátov (tumor prsníka a lymfatické uzliny) odobratých pri operácii. V prípade žalobkyne bola zaznamenaná veľmi pravdepodobná prítomnosť solitárnej kostnej metastázy v kosti panvy. Je možné predpokladať, že ak by bola liečba u menovanej zahájená skôr, k diseminácii ochorenia by nemuselo dôjsť, resp. by mohlo dôjsť s významne nižšou pravdepodobnosťou. Znalecký ústav v danom prípade nenachádza medicínske dôvody pre určenie bodového hodnotenia bolestného, nakoľko by žalobkyňa aj pri teoretickom zahájení liečby v roku 2017 musela podstúpiť operáciu a veľmi pravdepodobne aj systémovú liečbu, a to bez ohľadu na oneskorenie diagnostiky a liečby. Znalecký ústav ďalej určil nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v celkovom počte bodov 697,50, a to za stelesnenie stresu v situácii, kedy pacientka zistila, že už približne rok má prítomný zhubný nádor v prsníku, ktorý bolo možné začať liečiť skôr a menej radikálnym výkonom, ďalej za stav po mastektómii a za stav po exenterácii axily so zvýšeným rizikom vzniku lymfedému. Položky bolo zvýšené o 55 % vzhľadom k veku pacientky. Stav žalobkyne bol stabilizovaný v roku 2019 čo sa týka malígneho ochorenia, sú však nutné opakované dispenzárne kontroly s aktuálnym vyhodnocovaním stavu. Z onkologického hľadiska bude možné žalobkyňu považovať za zdravú v období približne 5 rokov od ukončenia liečby t. j. v rokoch 2022 až 2023.

7. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že v roku 2017 jej prišiel výsledok, že sa jedná o nález tukový, nezhubný. Potom otehotnela. Po pôrode však začala mať bolesti v prsníku, vyhľadala lekára a ten jej oznámil až dňa 7. 2. 2018, že sa jedná o zhubný nádor, pričom tento výsledok už bol v nemocnici od 15. 2. 2017. Následne ju ihneď zobrali do Bratislavy, kde jej povedali, že nález je neoperovateľný. V tom čase mala 3 mesačnú dcéru. Bolo to veľmi ťažké obdobie. Manžel sa musel starať o ňu aj o dieťa. Nemohla ani stáť. Najhorší pocit bol ten, že človek za to nemôže. Celú rodinu to poznačilo. Mama je liečená na psychiatrii, nebola schopná ísť vypovedať ani ako svedok. Dňa 13. 7. 2018 jej museli odrezat' prsník. Ak by sa to bola dozvedela skôr, nebol nutný takýto zákrok. Zle to psychicky prežíva, má narušenú intimitu s manželom. Musela absolvovať 35 ožiarov, pričom mala spálenú kožu. Stále má bolesti, nakoľko má ranu od hrudníka až do podpazušia. Už sa nemôže venovať svojim záujmom, športovala, jazdila na motorke, plávala, bicyklovala, keďže toto už robiť nemôže, nič ju nebaví. Už z toho nemôže nič robiť.

Vplýva jej to aj na psychiku, má obavu o život. Má malé dieťa a neustále otázky, či prežije. Každé 3 mesiace musí chodiť na vyšetrenie do Bratislavy. Mala posledné štádium rakoviny, recidíva je vysoká. Musela som absolvovať bronchoskopiu, tvoria sa jej uzliny, stále je v liečbe. Prišla o svoje doterajšie záujmy, nemôže sa zamestnať, je doma, na plnom invalidnom dôchodku. Rok strávila v nemocnici a počas tohto obdobia musel manžel vychovávať ich dieťa, napriek tomu, že ona mala byť tá, ktorá si užíva materstvo. Odlúčenie znášala veľmi zle, 10 dní bola hospitalizovaná v nemocnici, keď mala dcéra 8 mesiacov. Mávala depresívne stavy, stále plakala. Nevedela, ako to celé dopadne, koľko jej ešte dávajú života. Zle prežívala, keď jej začali padať vlasy, sestra ju musela celú ostrihať, tiež jej padli nechty, zuby. Bolo veľmi zlé sa na seba pozerieť bez obočia, bez mihalníc. Dňa 20. 5. 2021 bude musieť opätovne absolvovať magnetickú rezonanciu, keďže jazva sa javí lekárom hrubá, musia zistiť, či sa netvorí metastázy. Absolútne nemá pocit, že by niečo zanedbala, že by bola pasívna. Keď si našla hrčku, ihneď kontaktovala doktora, nikdy predtým nebola chorá. Lekár jej povedal, že hrčka je tuková, že sa to vyberie po pôrode. Nemala žiadne bolesti. V tom čase bola tehotná, každý mesiac jej brali krv, krvné výsledky boli vždy výborné. Nepociťovala žiadne bolesti, a preto nemala dôvod navštíviť lekára.

8. Svedkyňa K. X. K., ambulatná gynekologička žalobkyne, uviedla, že dňa 16. 1. 2017 ju navštívila žalobkyňa s tým, že má hrčku na prsníku. Ihneď vystavila žiadanku na sono. Dňa 22. 1. 2017 bolo vykonané sono v NsP Pov. Bystrica primárom K.. Z.. Hneď bola vykonaná aj mamografia s nálezom suspektným a dňa 25. 1. 2017 robil primár K.. Z. odber vzorky. Dňa 22. 2. 2017 prišla žalobkyňa na vyšetrenie do jej ambulancie pre meškanie menštruácie, pričom bola potvrdená gravidita. Z dôvodu potvrdenej gravidity bola operácia nádoru odložená. Tehotenstvo prebiehalo v poriadku. V 6., 8. týždni šestonedelia je vykonávaná kontrola, ktorá bola v jej ambulancii vykonaná dňa 29. 11. 2017. V tom čase sa žalobkyňa sťažovala, že ju niečo tlačí v prsníku. Vtedy kojila. Odporučila jej, aby prestala koiť a bola odoslaná na mamografické vyšetrenie. Toto absolvovala v Púchove v januári 2018, kde bol uzavretý nález karcinóm prsníka. Ďalej svedkyňa uviedla, že žalobkyňa nič nezanedbala, nemyslí si, že by mala byť aktívnejšia. Jednoznačne mala potvrdené, že jej nález je nezhubný, dôverovala tejto informácii a ona ako lekárka tiež. Okrem toho bola tehotná, kojila, čo prináša tiež veľké zmeny v organizme. Uviedla, že pre včasné a správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti žalobkyne bola dôležitá jednoznačne kompletná histológia, správne zhodnotenie výsledkov, informovanie pacientky a následne zvolaná správna liečba. Preventívne prehliadky tiež prispievajú k skorej diagnostike. Ak by bola správne zvolená liečba, došlo by k výberu nálezu len lokálne, nemusel byť spôsobený ďalší rozsev nálezu do ďalších častí tela. Napriek tomu, že nie je onkológ, mala za to, že túto skutočnosť vie zhodnotiť aj ambulatný lekár.

9. Svedok K. F., manžel žalobkyne, na pojednávaní uviedol, že keď sa dozvedeli, že manželka má zhubný nádor, bol to zásah. Zo dňa na deň musel oznámiť v práci, že nastupuje na materskú dovolenku. Začali uvažovať, kde sa stala chyba, kto za to môže. Predtým mali spoločné koničky, jazdili na motorkách. Teraz o tieto koničky prišli. Nemôžu spolu športovať. Plánovali viac detí, už ani tieto si nemôžu dopriať. Bolo to veľmi náročné obdobie. Manželka bola smutná, unavená, nešťastná. Snažil sa zamerať na to, aby sa postaral o rodinu. Musel si zabezpečiť finančnú pomoc, predal motocykle. Snažil sa tiež manželku podporiť, tá bola po chemoterapii veľmi unavená, vtedy mali 2 mesačné dieťa. Neskôr nastúpila na liečbu rádioaktívnymi látkami, nemohla sa z tohto dôvodu ani priblížiť k dcére. Bolo to veľmi náročné. Tiež sa toto prejavilo na intímnej stránke, manželke sa hanbí aj vonku, napr. vyzliecť vo wellnese a pod.

10. Svedok K. A., otec žalobkyne, na pojednávaní uviedol, že to bolo veľmi ťažké obdobie. Šokovalo ich, že nález bol už 1 rok predtým v nemocnici, že už existoval a nemuselo to dospieť až do takéhoto štádia. Manžel dcéry v tom čase zostal doma starať sa o dieťa, on chodil s dcérou do Bratislavy na chemoterapie. Bolo to náročné, vstávali o 4,00 hod ráno, domov prichádzali večer o 21.00 hod. Dcéra bola unavená z chemoterapie, len spala. Veľmi zle to znášala aj manželka, aj preto neprišla na pojednávanie, lebo by nebola schopná o tom rozprávať. Rodinný život sa dcére úplne zmenil. Už neboli normálna rodina, nemohli si užívať narodenie dieťaťa. Oni sa im snažili pomáhať ako mohli, manželka im varila. Dcéra si nemohla zobrať malú ani na ruky a aj doteraz má s týmto problémy. Dcéra si veľmi veľa vytrpela. Videl zmenu aj na psychickom stave dcéry. Predtým to bola príjemná životaschopná žena, avšak keď si prečítala po internete 2. štádium, 3. štádium rakoviny, toto zanechá následky.

11. Svedkyňa C. Š., sestra žalobkyne, na pojednávaní uviedla, že to bolo veľmi ťažké obdobie, keď jej zavolala sestra, že je chorá a že nález už mala v sebe celý rok. To sa nedá ani opísať, čo prežívali. Sestra

bola úplne psychicky vyčerpaná. Mala v tom čase malé dieťa, nemohla sa oň starať, nevládala variť. Ona im nosila obedy. Stratila vlasy, ona jej ich strihala, tiež stratila nechty, mihalnice. Pre ženu je toto veľmi ťažké. Nemohla ísť s kamarátkami von, stratila akýkoľvek kontakt. Predtým to bola životaschopná osoba, športovala, bicyklovala. Teraz už nič z toho nemôže. Nemôže chodiť do sauny, na kúpalisko, k moru. Nemá prsník a je to pre ženu veľmi ťažké. Bola veľmi nešťastná, veľmi sa bála, či vôbec prežije. Odvtedy sa zmenila. Predtým to bola veselá žena, plná života, ale choroba ju úplne vyšľavila. Je smutnejšia. Strašne si vytrpela, že sa nemôže starať o dieťa. Nevedela, čo ju čaká. Pamätá si, že jej povedala: „ja sa tak veľmi bojím“. Boleli ju všetky kosti, bála sa, že už to má rozlezené v celom tele. Ja som nespávala, ale určite ani ona.

12. Svedkyňa D. I., kamarátka žalobkyne, na pojednávaní uviedla, že sa so žalobkyňou pozná cez 20 rokov. Bola to vždy spoločenská osoba, komunikatívna, aktívna, ako sa to udialo, uzavrela sa. Mala oslabenú imunitu, obmedzila kontakty, potom si už len volali, písali. Predovšetkým zažila šok, mala malé dieťa, čo bola prvá zmena v jej živote a ďalšia diagnóza. Spoločne športovali, avšak žalobkyňa po tejto udalosti odmietala chodiť na plaváreň, kúpalisko, keďže nemá prsník, už sa necíti komfortne. Ťahá ju ruka. Spočiatku pociťovala hnev, najmä z toho, že už bola rok chorá a neliečilo sa to. Zároveň do toho bola tehotná. Neskôr mala strach, mala ťaživé pocity, mala len 3 mesačné dieťa. Snažila sa s tým bojovať a dcéra ju držala nad vodou, ale mala to veľmi psychicky náročné. Žiadna žena sa necíti dobre, keď príde o vlasy, o nechty, mihalnice, a najmä o prsník. Každú ženu takáto vec poznačí. Zmenil sa jej život, manžel musel nastúpiť na materskú dovolenku, snažil sa zabezpečiť chod rodiny. Žalobkyňa zle prežívala, že nemôže robiť veci, ktoré bežne vykonáva žena. Psychicky zle znášala, že nemohla byť takou matkou, akou by chcela byť. Nemohla brať dcéru na ruky a vykonávať s ňou aktivity, ktoré by inak mohla vykonávať, nakoľko by to fyzicky nezvládla. Ako rodina však majú krásny harmonický vzťah.

13. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

15. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

16. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. Podľa ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. V konaní bolo znaleckým dokazovaním ako aj výsledkami šetrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nepochybne preukázané, že v dôsledku zlyhania v systéme organizácie práce a logistiky doručenia výsledkov u žalovanej ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti došlo k pochybeniu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyňi. Nesporne teda zdravotná starostlivosť nebola zo strany poskytovateľa - žalovanej poskytnutá žalobkyňi správne (lege artis). Tým je daná zodpovednosť žalovanej za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti žalobkyne v zmysle ust. § 11 a nasl. OZ. Spoluzodpovednosť žalobkyne v konaní nebola preukázaná, v tomto smere bola námietka intervenienta neopodstatnená. Skutočnosti, ktoré by nasvedčovali o možnej spoluzodpovednosti žalobkyne nevyplyvajú tak zo znaleckého dokazovania ako ani z ostatných vykonaných dôkazov. Pokiaľ Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo výsledkoch prešetrenia naznačil z dôvodu korektnosti určitý pasívny prístup žalobkyne v tom smere, že na chirurgickej mamologickej ambulancii bola vyšetrená len 1 x, súd konštatuje, že žalobkyňi bol lekárom oznámený nezhubný nález, resp. že sa jedná o nález tukový s tým, že operácia bude odložená na čas po pôrode, v tomto období nepociťovala žiadne bolesti, žiadne zmeny nálezu, a preto nemala dôvod byť

aktívnejšia a opätovne navštíviť lekára. Zanedbanie starostlivosti, resp. pasivitu žalobkyne v tomto smere vylúčila aj samotná ambulantná gynekologička, ktorá sa rovnako spoliehala na oznámený nezhubný výsledok. Úradom konštatovaná pasivita žalobkyne v tom zmysle, že jej graviditu oznámil otec, je pre toto konanie irelevantná. Naopak, žalobkyňa aktívne pristupovala k riešeniu jej zdravotných záležitostí, keď po nájdení hrčky ihneď vyhľadala lekára. Z výpovede K.. K. vyplýva, že už pred jej návštevou si vybavila sonografické vyšetrenie (z dôvodu čo najskoršej diagnostiky, keďže na tieto vyšetrenia boli dlhé čakacie doby), takže ona len vypísala žiadanku. Je nepochybné, že preventívne prehliadky vo všeobecnosti prispievajú k skoršej diagnostike, avšak v danom prípade žalobkyňou neabsolvované preventívne prehliadky nijako nevylučujú zodpovednosť žalovanej, resp. neodôvodňujú spoluzodpovednosť žalobkyne. Žalobkyňa navštívila ambulantnú gynekologičku kvôli hrčke na prsníku 16.1.2017, pričom už 15.2.2017 existovalo pozitívne histologické vyšetrenie, o ktorom sa žalobkyňa nedozvedela. V rozhodnom období, ktoré trvalo necelý rok (až do oznámenia pozitívneho výsledku po opätovnom vyšetrení dňa 7.2.2018) žalobkyňa, vo vedomí nezhubného nálezu, nepociťovala žiadne zmeny, bolesti, pravidelne absolvovala prehliadky súvisiace s tehotenstvom, každý mesiac jej boli vykonávané krvné testy s výbornými výsledkami. Je známe, že preventívne prehliadky sa absolvujú na gynekologickej ambulancii 1 x ročne. Za daných okolností by teda ani pravidelné absolvovanie preventívnych prehliadok žalobkyňou nezmenilo nič na tom, že sa žalobkyňa nedozvedela o pozitívnom výsledku v dôsledku pochybenia žalovanej, pre ktoré jej nebola poskytnutá adekvátne starostlivosť.

19. Spornou zostala uplatnená výška nemajetkovej ujmy žalobkyňou, ktorú žalovaná ako aj intervenient na strane žalovanej považovali za neprímeranú. Intervenient tiež namietal, že dokazovanie zo strany žalobkyne smerovalo skôr k zdôvodňovaniu SSU s tým, že akékoľvek dokazovanie skutočností, ktoré zasiahli do fyzickej integrity žalobkyne sú irelevantné a tiež poukázal na skutočnosť, že následky jej zdravotného postihnutia prípadne aj psychologických útrap boli dôsledkom okolností vzniku karcinómu prsníka žalobkyne.

20. Faktom je, že v praxi môže dôjsť k tomu, že práva zo zodpovednosti za spôsobenú škodu a z porušenia osobnostných práv, si budú najmä v čiastkových nárokoch na odškodnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia oproti právu na náhradu nemajetkovej ujmy značne konkurovať, pretože budú založené na základe sčasti totožných a sčasti veľmi príbuzných skutkových okolnostiach. V danom prípade súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne teda zameral pozornosť na ich dôsledné odlišenie.

21. Nemajetkovou ujmu v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je ujma v nemajetkovej sfére života fyzickej osoby, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby a treba ju dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami (pozri § 16 Občianskeho zákonníka) a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (pozri § 444 Občianskeho zákonníka). Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je dosiahnuť vyváženosť medzi ujmu na hodnotách ľudskej dôstojnosti a jej konkrétnym finančným vyjadrením. Cieľom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnnejšiu občianskoprávnou ochranu osobnosti fyzickej osoby. Na rozdiel od toho, zmyslom náhrady ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej (fyzickej) integrity fyzickej osoby (§ 444 OZ) je poskytnúť relatívnu náhradu za ujmu spôsobenú poškodením zdravia, jeho liečenia alebo odstraňovania jeho následkov (bolestné), resp. za ujmu na zdraví, ktorá má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo preplnenie jeho spoločenských úloh (sťaženie spoločenského uplatnenia).

22. S konkurenciou práva poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a § 13 OZ a práva na bolestné a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ sa už vysporiadal Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 28.5.2014 sp. zn. 7 Cdo 65/2013 (uverejnené aj v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR č. 1/2015), podľa ktorého ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach; tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Mal za to, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal

zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného. Preto nie je vylúčené, aby sa žalobkyňa ako poškodená domáhala okrem náhrady škody na zdraví aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

23. V zmysle ust. § 11 a § 13 OZ, mal potom súd za preukázané, že v danom prípade došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne, konkrétne do jej práva na zdravie, telesnú integritu, ľudskú dôstojnosť, právo na seberealizáciu, vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľuďmi, s príbuznými, rodinný život, ako aj do jej osobnostného práva na súkromie, keď v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti, za ktorú je zodpovedná žalovaná, sa natrvalo zmenil život žalobkyne, ktorá sa musela zriecť predchádzajúceho spôsobu svojho života, zostala doma na invalidnom dôchodku, musela sa tiež zriecť svojich záujmov, koníčkov, keď predtým aktívne športovala, plávala, bicyklovala, spolu s manželom jazdili na motorkách, prišla o radosť z narodenia dieťaťa, nemôžu už fungovať ako normálna rodina, nemohla si vychutnať materskú dovolenku s dieťaťom, kŕmiť, riadne plniť rolu matky, keď túto musel prevziať jej manžel, plánovali počať viac detí, čo je vylúčené, ktoré všetky skutočnosti sa prejavili na jej psychickom stave, keď z aktívnej, spoločenskej, komunikatívnej, životaschopnej ženy, sa stala uzavretá, smutná a nešťastná, často plakala, máva depresívne stavy, problémy so spánkom, trápí sa, že nemôže byť takou matkou, akoby chcela byť, má beznádejný pohľad na budúcnosť, neodbytné rušivé myšlienky a strachy - strach z budúcnosti, vážne obavy o svoj život, neustále otázky či prežije, čo ju čaká, trpí úzkosťou z relapsu nádorovej choroby a v neposlednom rade, z dôvodu odstráneného prsníka, to ovplyvnilo aj jej intimitu s manželom, odmieta chodiť na kúpalisko, do wellnes, k moru. Strata prsníka, symbolu ženskosti, žalobkyni priniesla pocity narušenia integrity tela, straty ženskosti, fyzickej príťažlivosti. Zásah je v prípade žalobkyne o to intenzívnejší, že sa jedná o mladú ženu, v produktívnom veku. Bez akýchkoľvek pochyb teda možno konštatovať, že odstránenie prsníka žalobkyňu zasiahlo nielen v oblasti telesnej, ale zasiahlo aj do ostatných častí jej bytia - psychiky, ako aj vzťahov k sebe samej, cez vzťahy k rodine až po vzťahy s priateľmi, pričom sa zároveň zmenil celý spôsob jej života. Súd preto dospel k záveru, že peňažná satisfakcia je opodstatnená, nakoľko morálna satisfakcia (§ 13 ods. 1 OZ) nie je v danom prípade postačujúca. S poukazom na uvedené je zrejmé, že popísané následky sú celkom odlišné od tých, ktoré sú zohľadňované pri obodovaní bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. K duplicitnému uplatneniu náhrady za ten istý zásah teda v danom prípade nedošlo.

24. Súd sa však stotožnil s námietkou žalovaného a intervenienta o neprimeranosti uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy. Podľa názoru súdu je výška žalobkyňou požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy na osobnostných právach (100.000,- Eur) neprimeraná okolnostiam prípadu a následkom zásahu do týchto práv. Náhrada nemateriálnej ujmy v peniazoch slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, pričom pri stanovení jej výšky súd musí zohľadniť okolnosti, za ktorých k tejto ujme došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Takýmito okolnosťami sú okrem iných aj otázky súvisiace so zavinením zásahu do práv na ochranu osobnosti. Vyššia náhrada bude prichádzať do úvahy v prípadoch úmyselného zásahu do práv na ochranu osobnosti ako v prípade nedbanlivosti. Ďalej súd vychádzal z kritérií, ktorými sú závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby, ako aj z ústavného princípu proporcionality, v zmysle ktorého odškodnenie má byť dostatočné, dôstojné a adekvátne. Prihliadol nielen na následky vzniknuté v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti (zásadná zmena života, strata intimity, narušenie manželského, rodinného života, psychické následky, pocity zníženej dôstojnosti), ale aj na príčiny ich vzniku. Vychádzajúc zo záverov znaleckého dokazovania, súd vzal do úvahy skutočnosť, že bez ohľadu na pochybenie žalovanej, by žalobkyňa aj pri teoretickom zahájení liečby v roku 2017 musela podstúpiť operáciu a veľmi pravdepodobne aj systémovú liečbu (chemoterapiu, rádioterapiu) a teda aj s tým súvisiacimi zásahmi do jej osobnosti. Zároveň vzal do úvahy skutočnosť, že pokiaľ by u žalobkyne bola zahájená liečba ešte v roku 2017, bol by možný operačný výkon pri zachovaní prsníka s biopsiou (str. 20 znaleckého posudku), čím by bol zásah do jej osobnostných práv nepochybné výrazne menší.

25. Podľa nálezu Ústavného súdu SR 288/2018 z 5.12.2017 pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Súd teda preskúmal rozhodnutia súdov SR v obdobných prípadoch a porovnal ich s daným prípadom. Nemajetková ujma porovnateľná s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy bola priznávaná rodičom za stratu dieťaťa. Táto strata je pre rodiča všeobecne považovaná za väčšiu než akékoľvek poškodenie jeho zdravia. I keď v uvedené tragické situácie možno len ťažko porovnávať, pre rozhodnutia súdov v obdobných

veciach je takéto porovnanie nevyhnutnosťou vylučujúcou excesy v rozhodovacej praxi. Preto v prípade žalobkyne, ktorá je sama matkou, považuje súd ujmu na jej osobnostných právach, ktorú utrpela v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti za menšiu, než utrpeli v iných prípadoch rodičia v dôsledku straty dieťaťa pri dopravnej nehode (rozhodnutia pri strate dieťaťa: napr. Krajský súd Nitra sp. zn. 5Co/264/2017 - finančná náhrada 25.000 eur, Krajský súd Prešov sp. zn. 17Co 212/2015 zo dňa 26.5.2015 - finančná náhrada 2 x 20.000 eur, Krajský súd Bratislava sp. zn. 4Co 470/2011 - finančná náhrada 24.895,44 Eur, Krajský súd Trnava sp. zn. 24Co 479/2012 - finančná náhrada 25.000 eur, Krajský súd Prešov sp. zn. 20Co 183/2014 zo dňa 26.5.2015 - finančná náhrada 23.000 eur, Okresný súd Rimavská Sobota, sp.zn. 8C/103/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/171/2012 - finančná náhrada manželke 20.000 eur a deťom po 15.000 eur). Porovnateľným tejto veci, samozrejme s prihliadnutím na odstup času, ktorý uplynul od vydania týchto rozhodnutí, sú i prípady poskytnutej náhrady nemajetkovej ujmy v rámci zdravotníckej starostlivosti a zásahu do súkromia napr. NS SR sp. zn. 6Cdo 168/2010 zanedbanie liečebno-preventívnej starostlivosti s následkom smrti dcéry 2 x 33.194 Eur, Krajský súd Nitra sp. zn. 25Co 18/2013 smrť hospitalizovaného syna následkom neodborného postupu 20.000,- Eur matka, Krajský súd Trnava sp. zn. 9Co 17/2012 nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti s následkom smrti dcéry 16.596,96 Eur (matka), Krajský súd Trnava sp. zn. 29Co/168/2019 zo dňa 29.9.2020 - nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť s následkom smrti - manželke 30.000,- Eur, plnoletej dcére 18.000 Eur. S poukazom na uvedené prihliadnuc predovšetkým na skutočnosť, že žalobkyňa je mladá žena, v produktívnom veku, tiež na intenzitu zásahu do jej osobnostných práv (narušenie rodinného života, rozvíjania vzťahov, strata dôstojnosti, intimity v dôsledku straty prsníka, nemožnosti plánovať ďalšie deti) a tiež na osobu škodcu, ktorým je žalovaná ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, miesto, kde pacienti prichádzajú s dôverou, že im bude poskytnutá adekvátne lekárska starostlivosť, od ktorého pacient očakáva vysokú odbornosť a ktorému vkladá absolútnu dôveru pri riešení jeho zdravotných komplikácií, zohľadniac fakt, že k určitej miere zásahu (nepochybné výrazne menšej) by došlo i bez konania žalovanej (psychické následky spojené so zistením karcinómu a s liečbou chemoterapiou a rádioterapiou), sa súdu javila primeraná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- Eur. Vo zvyšnej časti, t. j. nad výšku súdom určenej náhrady nemajetkovej ujmy, súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

26. O nároku na náhradu trov konania žalobkyne súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p. Žalobkyňa mala úspech čo do meritu veci, teda v otázke zásahu do osobnostných práv žalobkyne, neúspech mala v časti nepriznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej výška priznania však závisela od úvahy súdu, a preto súd žalobkyňu priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (viď Nález Ústavného súdu ČR z 22.6.2000, sp. zn. III.ÚS 170/99). V zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré možno podať na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).